

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 29 Iuliu.

Consulatele austro-ungare din România și-au făcut rapoartele către ministrul de comunicațiune și din acele rapoarte vedem mai bine starea economică și în general mișcările culturale din România.

Economii noștri din mărginime se vor orienta foarte mult, dacă le vom pune la dispoziție în traducere autentică raportul consulului din Tulcea așa, după cum l' aflăm în Nr. 26 al diarului „Közgazdasági Értesítő” din 30 Iunie a. c.

Eată raportul din Tulcea:

„Numărul populațiunii, care sub domnia turcească a variat de la 35—40 mii, astăzi a scăzut la 15 mii, ear ne-goaftele, cari înfloriau odinioară au decăzut la nesce trafici mici și dacă starea actuală nu se va schimba, orașul Tulcea în 10 ani încetează de a mai fi oraș de negoț. Causese acestor triste decădînțe sunt a se căuta în legea cea nouă agrară. Până când sub turci fiesce cine a putut lucra pământul după placul seu dacă a plătit așa numita deciuială, ați românescul guvern a dispus, cumcă lucrarea pământului o pot face numai supuși români.

Comasațiunea nu este încă pusă la ordinea țilei, ear obligămîntul militar și darea cea grea în atăta a înfricat pe oameni și în special pe turci, germani și bulgari, încât și-au vîndut imobilele și s'au mutat în Turcia, Bulgaria ori chiar și în America, ear averea lucrată de ei s'a declarat de avere a statului și ei nici nu o au putut vinde, nici o mai pot da în arîndă. Guvernul român, nu numai că nu împedecă emigrările, dar pare că tocmii le favorizează, fără ca în schimb să protejeze imigrări în Dobrugia. În urma acestor emigrări populațiunea a scăzut și cu ea a scăzut și puterea de producțiune.

O cultură de pământ după un sistem oare-care aici nu se observă și chiar și dacă s'ar pune la cale, nu ar fi asigurat cultivatoriul, că va secera, unde seamănă.

Tot asemenea nu pot să existe aici fabrici — și cea mai ponderoasă dovadă e fabrica de spirit din Tulcea, care deși aducea venite frumoase, din causele enumerate a trebuit să se sisteze. Cultura vitelor este în starea cea mai primitivă. Cel mai îndatînat animal în Dobrugia este oaia, care earna vara se hrînesc sub cerul liber, din care causă de multe ori turme întregi se prăpădesc sau se înjumătățesc.

În decursul anului 1886 s'a esportat aproape la un milion Klige de lână fină, moale și păroasă, luată de pe circa 600 mii de oi.

Caii încă se prăsesc în mod cam primitiv, deși guvernul acestui ram de economie i-a venit în ajutor, trimînd 3 armăsari de rasă în Tulcea, ca să îmbunătățească soiul. Vitele cornute și porcii se prăsesc numai ca să îndestulească trebuințele locale, ear pentru esport chiar nimica.

FOIȚA.

Din mitologia vechilor egipteni.

(După Dr. Carol Oppel.)

Nascerea, viața și moartea lui Osiri.

(Urmare.)

Vădu Set, că i-a sosit ciasul. Vremea domniei trecuse, și cinstea, ce i-o arătau oamenii până acum de frică, putea să se schimbe ușor într'un dispreț public, ba chiar în ocără. Și dînsul alergă fratelui seu spre întîmpinare și prefăcîndu-se îl bineventă; dar încă în aceeași țî își adună tovarășii, dicîndu-le: „Dragii mei pretini, a-ți vîdut și a-ți auzit, ce bucurie sgomotoasă a stîrnit reîntoarcerea fratelui meu în Chemi (Egipt). Noi suntem de sigur singurii, cari nu putem să ne bucurăm sincer cu ceilalți; căci pe noi numai bine nu ne așteaptă. Eu știu prea bine, că din pretinie cătră voi nu odată am trecut greșelile voastre cu vederea și că voi v'afi permis multe, ce numai iubirea mea cătră voi a putut să erte. Dar astea au trecut! Osiri va să țînă judecată aspră. — Mie nici nu-mi este de mine; căci eu îi sunt frate. Dar când me cuget, că amicii mei vor fi dimiși din oficiile lor, vor fi degradați,

Institute de cultură mai înaltă pentru oameni nu sunt. Înainte de aceasta s'a înființat, ce e drept un gimnasiu în Tulcea și o scoală pentru fete, dar după un an și jumătate de esistință s'au sistat ambele institute și s'au prefăcut în câte o scoală cu 4 clase de băeți și de fetețe.

Industria numai ca industrie de casă există, și în famillii femeile toce, țes bumbac și lână, din cari produc țesături și mai fine, fără însă ca ele să poată fi din de ajuns pentru acoperirea trebuințelor din bolte.

Articuli, ce înainte de aceasta i-a esportat acolo monarhia austro-ungară, ați îi importă Germania și în parte Franca. Cu deosebire din Germania se importă lucruri de mână, porcelan, ferărie și sticlă; ear din Franca, mărfuri coloniale, și obiecte de luc deși de facto între România și Franca nu există convențiune comercială. Rolul neguțătorilor austro-ungari este redus la aceea, ca să fie mijlocitori între neguțătorii germani și români.

În timpul din urmă afară de năile societății dunărene Lloyd — altă naie austro-ungară nu a sosit la Tulcea, dar cu atît mai mult s'au arătat sub flamurele englese 5 năi, ear de cele în legătură cu Odesa și Constantinopol — Galați Brăila cât se poate de multe, un semn, că și pe aceste cale concurența română se încearcă a cuprinde terenul de sub picioarele noastre.

Nu am fost pretini ai emigrărilor de la noi din țeară și nu suntem nici ați. Cu toate acestea nu ne vine la socoteală, că pe unele părți a le Transilvaniei în urma comasărilor o mulțime de oameni au rămas fără nițel pământ și sunt ați de sute de ori mai rîu, ca pe timpul când erau iobagi.

În iobăgie oamenii aveau un stăpân și dacă acela era de omenie, la cas de lipsă îi da bucate, lemne din pădure și așa oamenii cel puțin nu aveau să lupte cu foamea și cu frigul.

Ați e mai rîu.

Oamenii au apucat pe mâile unor oameni vampiri, cari storc și sîngele și meduva din ei.

Vara, cât e drăguța de țî și în la arșița soarelui în lucru și seara îi ameteșc cu nesce rachiu din oare care fabrică jidovească, de le strică și corpul și sufletul. Familia acasă luptă în miserie și golătate. Țilele de lucru, ce le prestează nenorocitul cap de familie le prestează pentru că șede în casa pe care i o a cumpărat un jidan nemilos din licitație pentru dare. Sunt nenumerate casuri de aceste și n'are omul decăt să dea o roată prin comitatul Huniadaorei și al Albei de jos. Comuna Cetea, frumoasă comună, numeră deja vr'o 20 familii de ast soi de iobagi ai unor perciuinați de prin Alba-Iulia și filiala Teius.

Aici jidovii au făcut mari cuceriri pe terenul economic. Sub firma că poată se și rescumpere

moșia, când îi va veni mai bine, seduc poporul și deja și pe oamenii mai de frunte a-și vinde parcelă de parcelă, fără ca să-i poată capacita conducătorii poporului, că au pornit spre prăpastie.

După ce a intabulat jidanul, îi dă usufructul pe țile de lucru un an doi, apoi îi dă drumul, ear în casă l' ține tot pe țile de lucru. Astfelu țilele de lucru deja sunt luate de jidani în arîndă și omul e mai rîu ca în iobăgie.

Cumcă astfelu de oameni scăpăți nu mai pot împlini obligămintele față de comună, biserica, scoală comitat și țeară, este constatat și remâne ca ei decăt să fie o rușine pe noi și o povară pe societate să-și vadă de treabă.

Cum vedem în Dobrogia e mult pământ rămas de turci, nemți, bulgari. Nu au decăt să se așede acolo și împămîntenți să se numească, ear după cîtiva ani, făcînd stare să se reîntoarcă ear în patrie, ca oameni onesti și nu ca slugi, cum sunt ați. Guvernul nostru nu are cuvînt de a-i împedeca, ear guvernul român nu are motive de a nu-i primi acolo și a le da din moștile devenite ale statului, ca să lucre și să și agonisească mai bine hrana de toate țilele.

Aici la noi scăpăți odată, cu greu se vor putea rehabilita, ci din contră vor putea deveni chiar și periculoși societății omenești. Acolo în țeară străină, muncind și avînd unde munci, pot deveni și cruțători și onesti. Beția, care în cele mai multe casuri i-a dus la sapă de lemn, pot să o lase acasă și să plece fără ea.

În cazul acesta în curînd pot să se rehabiliteze de oarece pământul Dobrogei e tare roditor și apoi dările încă nu sunt așa grele.

Cu regret trebuie să dăm acest sfat unor conaționali de ai noștri, dar o facem, căci ne e milă de ei, în ce stare deplorabilă au ajuns și avem firma convingere, că aici nu se pot regresa. Cunoașcăm mulți oameni de prin mărginime, cari au scăpătat aici și în cîtiva ani acolo după muncă intensivă, cruțare și sîrguință și au venit în fire. Cea ce poate mărgineanul o să poată și mocanul și e rîu, că mulți locuitori de pe la munte ați numai trăsesc pentru ei, ci pentru ca să muncească țî de țî, earna vara pentru o colibă, în care șede ce numai e a lui și pentru nisce rachiu veninos, care i l'a dat jidanul să-i turbure mîntea și să i mănce fericirea familiei și țicna din casă.

Sub astfel de împregiurări e greu de trăit și nu se poate imputa poporului nostru, că ia lumea în cap, deși alipirea românilui cătră patrie și respective locul nascerei e proverbială, mai ales atunci,

ba poate aruncați pe viață la muncă în ocne, — îmi sîngeră inima. Vedeți, când me cuget eu la aceste, parcă a-și dori, ca regele să nu se mai fi rentors!

Atunci îl incungurără toți aderenții lui întrebându-l: „Ce să facem? Sfătuesce ne! Ajută-ne!”

— Nu știu. Lăsați-me. Nu-i nici un mijloc; — toți sunteți perduți.

Urmă acum o discusiune lungă, dar toate proiectele fură respinse, căci Set nu ceda din: „Tot în zadar; regele-i aspru și neîmpăcat.”

— Ne vom duce la dînsul, strigă unul desperat, ne vom arunca la picioarele regelui și vom mărturisii toate. Dar dacă cumva vîdîndu-ne pocăința, ne va erta.

— Om laș și prost! grăi Set cu dispreț. Nu-ți poți aștepta ceasul? Înainte de vreme voesci să te dai în mâile răsbunătorului? Nu poate să moară Osiri până atunci? Atunci veți fi de toată vina și pedeapsa scăpați.

Set părăsi sala cu mîndrie. Cei rămași priviră lung unul la altul. Da, dacă regele ar muri în țilele cele mai deaproape, ar fi bine de ei. Tăcuți se despărțiră și pe cale se fremătau asupra cuvîntului rostit. În țîna a doua și a treia alergară încoace și încolo, se sfătuiră cu unul și cu altul în taină, și înainte de ce ar fi răsărit soarele de după

muntii de ost, legătura ticăloasă era încheiată. Set cu 72 tovarăși de ai sei se conjurară a ucide pe regele; Isi să fie apoi îndepărtată și esilată împreună cu fiul seu, ear Set să fie proclamat de rege.

Festivități după festivități se urmau în Tape; lui Osiri îi rămase numai foarte puțin timp pentru de a se îngriji de treburile ocărîmării. Chiar și regina Aso veni în Etiopia, spre a întîmpina pe a tot iubitul în capitala lui.

În vremea aceea Set măsurase la ocașiune poțrivită înălțimea fratelui seu, și cumpărat cel mai frumos cosciug, care avea tocmăi lungimea aceasta. A găsi un cosciug poțrivit nu era greu, căci în Tape erau multe magazine de cosciuguri. Căci știut este, că egipteanul se ocupa des cu cugetul morții și care putea, își cumpăra încă în viață cosciugul și-l împodobia după plac, asemenea și mormentul, numit „lăcașul de veci.” Un cosciug frumos era un present, care se premia cu vie mulțamită la țilele de nascere ori la ori ce altă sîrbătoare. Set dispuse acum, ca cosciugul să fie împodobit bogat cu aur, fildeș, figuri de lemn și picturi și apoi îl aduse în casa sa.

Scurt după aceea regina Aso își luă rămas bun și călători pețrecută cale scurtă de Isi, în țara sa. Isi însă nu se întoarse îndată, ci mai pețrecu un timp oare-care în Cheft, o cetate în depărtare cam de șase mile din jos de Tape lângă Nil.

când pe lângă aceste calamități material pentru prosperarea lui culturală din vistieria statului nu se face îngrijire și spriginire nici de un cruceriu.

Revista politică.

De multă vreme se schimbă idei între diferite camere de comerț austriece, pentru ca să răspundă la întrebarea: de mai este folositor și necesar ca între Austria și Germania să se încheie o convenție vamală. Și camerele au ajuns la concluziunea, că ar fi de dorit o convenție vamală între aceste două state, pe cari multe interese internaționale și mai ales politice le leagă în amicitie și în alianță, pentru ca să pășească mână în mână contra dușmanului comun.

Intocmai după cum s'a întâmplat în Austria, așa s'a schimbat păreri și între camerele comerciale din Germania și s'a discutat această întrebare. Din rapoartele camerelor prusiane n'a străbătut încă nimic în publicitate. Cât se atinge însă de celelalte camere ale statelor germane, după cum anunță „Vossische Zeitung”, din scurtele lor rapoarte anuale se poate concluda, că o convenție între aceste două mari state este earăși de dorit, pentru ca să se pună odată capăt continuei urcări a tarifului și să se înceapă o perioadă mai bună, și comerțul se ia un avent mai favorabil.

Germania însă totuși nu-i așa aplicată a încheia o convenție cu monarhia noastră, de oarece ea — Germania — caută să ia pe Austria peste picior și să deschidă piețe pe teritoriul României. Ea a venit și venează mereu. Scopul și l'a și ajuns intru câtva. — De războiul vamal însă între monarhia noastră și statul vecin, România, se folosese și Rusia și după cum se vede cu bun succes. Rusia adevărat încă caută să câștige teritoriul pentru articuli ei în România. După cum anunță foile vienezee, societatea rusească pentru promovarea comerțului mare, — al cărei președinte este chiar contele Ignatiev, — a încredințat pe Williamoff ca să meargă în România și acolo să facă studii și eventual chiar să mijlocească încheierea unor legături cu România. Din raportul lui Williamoff, ca le cetit societății într-o ședință a ei despre rezultatul misiunii sale, rezultă, că încât privește lăna, apoi mărfurile de lână, precum și toți articuli de cojocărie, Rusia ar putea foarte ușor să ocupe locul Austriei; dacă va ști bine folosi timpul războiului vamal dintre monarhia noastră și România. Williamoff sfătuiesc, ca rușii să se pună pe lucru, fabricanții rușesci să prevină gustului românesc și să obțină o acordă credit. Ministrul de război român a și comandat o mare furnisare de postav dela firmele din Moscva și a rămas de tot mulțumit de calitatea acelei mărfuri. În cele din urmă recomandă Williamoff ca fabricanții ruși să trimită cât numai se poate de multă și de bună marfă la expoziția din Craiova. Acestei împrejurări poate este de a-se atribui, că companiei rușesci de navigație pe marea-Neagră și pe Dunăre, i s'a permis a reduce la 50% transportul producțiilor destinate expoziției.

După o jumătate de oară, ce o petrecură monarhii singuri singurei, când se salutară mai întâiu în convenirea lor dela Gastein, după ce facură mai multe plimbări împreună, după o jumătate de oară, ce o petrecură earăși singuri singurei, în

în absența lor invită Set pe fratele seu și pe mai marii țării la un banchet, prin care voia și dănsul să serbeze reînnoirea mult iubitului rege. La banchetul acesta erau de față și toți cei 72 de conjurați. Oaspeții și petrecură până târziu în noapte. Dacă voia să se îndepărteze vre-unul dintre oaspeții, și dacă nu era dintre cei conjurați, îl dimitea Set îndată, în vreme ce Osiri fu reținut cu rugărilor cele mai întelepte. În sfârșit nu mai rămase nimeni, cine să poată împedeza comiterea crimei.

— Eu a-și da, dișe Set, un suvenir trainic de aducere aminte la ziua de azi, în care mi a fost dat să ospătez după o despărțire atât de îndelungată pe scumpul meu frate. Vedeti, — continuă el și conduse pe cei de față într-o sală laterală — am comandat un cosciug, care de sigur v'ar face ori-cărui mare bucurie. Ei, să aruncați sorți, și care va avea norocul, acela să-l ia drept suvenir la ziua de azi.

Cu toții se apropiară și admirară nu numai scumpul darului, ci și lucrul cel minunat; Set aduse quadrate de fildes și acum își încercară unii după alții norocul.

— Stați! — strigă peste câteva minute unul dintre jucători, — e lucru prea nebunesc a lăsa ca oarbă întâmplare să decidă aci. Dar dacă ar câștiga cosciugul unul, care de loc nu l-ar putea în-

țina următoare, în 7 August n. monarhii se sferutară și și detără mâna de despărțire. Era mișcător momentul acesta al despărțirii, și de tot impresionabilă privelisea, ce se înfățișa. De trei ori monarhii s'au strins mâna cu căldură și buzele lor au pecetluit sincera amicitie, apoi prin aer străbătură vorbele unei voci înduioșate a împăratului german: „Așa vrea Dumnezeu, la revedere!”; la ceace se auzi răspunul monarhului nostru: Se înțelege, de sigur!”

Foile germane fără excepție consacră întâlnirii dela Gastein infocați articoli de fond și aprețiază alianța austro-germană în cei mai călduroși termeni. Însemnătatea întâlnirii e garanța păcii europene, și dovada cea mare a pretenției statului austro-ungar pentru Germania. În foile liberale germane se află în acești articoli adesea și atacuri îndreptate în contra Rusiei, căci toate ajung la concluziunea, că Germania nici odată se nu cedeze, ca cestiunea orientală să se rezolvească în defavorul Austriei. În mod de tot deosebit desvoltă această temă „Voss. Zg.” căci ea pe de o parte lovește aspru în politica actuală internă a monarhiei, de altă parte însă are mare speranță, că era de rezolvare a cestiunii orientale în curând va deveni o epocă triumfătoare în vieța statului austriac.

Convocările pentru întregirea cercurilor de alegere în dieta din Boemia au pricinuit earăși mari tulburări în castele populației. Se știe, că o seamă de deputați, nemții, au fost părăsit dieta și întregirea cercurilor nici până astăzi nu s'au efectuat. Germanii din Boemia țin morțiș pe lângă declarațiunile lor, făcute când au părăsit dieta; regimul e în mare incurcă, de oarece și alegătorii toți țin la deputații lor și astfel nou aleșii vor fi tot cei de mai înainte și vor păși pe același drum la: „abstinență-dietală.”

Mare tulburare a produs între cehi și vizita făcută de ministrul Gautsch principelui Alfred de Lichtenstein la Hollenegg. Aceasta întâlnire dă material la diferite comentarii. Foile cehi sunt toate de părere, că ministrul Gautsch caută să câștige pre clericali pentru ca să izoleze pe cehi prin un regulativ privitor la scoalele medii. Aceasta se adevărește cu atât mai mult, căci chiar foile clericale cum e și „Vaterland” se ocupă serios de procederea ministrului față de scolile cehice, și aproabă din răspuțeri aceasta întreprindere.

Foia oficială a publicat în cele din urmă eșirea principelui Ferdinand de Coburg din armata austro-maghiară. Principele a avut o lungă întrevorbire cu contele Kalnoky, și după cum sosesc sciri din toate părțile, principele a trecut spre Bulgaria. Toți ministrii și notabilitățile din Bulgaria s'au dus la Turn-Severin pentru de a întâmpina pe principele. Ce rezultat va avea însă călătoria lui, rămâne secretul viitorului.

Foia rusească „Petersburgskija Wjedomosti” ocupându-se de principele Ferdinand dișe, că în cele din urmă sfârșitul crizei bulgare a sosit. În aceste zile, dișe numita foaie, se vor ivi astfel de întâmplări, cari vor accelera sfârșitul zilelor „secretului”. „Novoje Wremja” e de părere, că principele se înșală amarnic, dacă crede, că Rusia va eși din ogașia ei, dacă el va merge în Bulgaria. Pe cel ales de o sobranie nelegitimă nu-l poate Rusia recunoaște, el n'are să joace rolă în Bulgaria, până ce nu-i ales de o sobranie legitimă și cu consensul Rusiei; de vrea însă el să joace rolul unui aventu-

trebuiță? Și ar fi prea mare pagubă, ca să rămână neîntrebuițată. El va propun un alt chip de decideră, care nu e mai puțin drept: să căutăm cui i-se potrivește cosciugul, și acelaia să fie. Acela să fie norocosul, pe care îl va fi înzestrat natura din întâmplare cu mărimea potrivită.

Propunerea fu aprobată de toți și unul după altul intră în cosciug, toți se îmbulziau, până ce nu strigă earăș unul:

— Prietinelor, mie mi se pare, că totuși regele i-se cuvine întâietatea!

— Așa-i, așa-i, resună din toate părțile, regele să încerce pentru primadată!

Osiri intră, se culcă, — atunci săriră conjurații deodată, aruncară acoperișul pe cosciug, bătură cuiele, ce stăteau la îndemână în el, mai turnară și plumb ferbinte, — încât nimeni nu mai putea să fie în stare a desface cosciugul.

Aceasta s'au întâmplat în 17 a lunii Athir, în anul al douăzeci și optulea al domniei marelui Osiri

(Va urma.)

* (Căsătoria civilă.) Se afirmă, că pentru sesiunea următoare a parlamentului unguresc, guvernul a elaborat și un proiect referitor la introducerea căsătoriei civile obligatoare în Ungaria.

rier politic, îl va privi Rusia ca pe toți ceilalți inimi ai ei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Sas-Sebeș, în 7 August, 1887 n. (Grădinile școlari) De Redactor! În prima corespondință privitoare la grădinile școlari am arătat pe scurt însemnătatea și folosul grădinei școlare.

Considerând însemnătatea și folosul grădinei școlare, îi vine omului cult a crede, că nu se poate o școală fără grădina școlară; și durere, totuși se află și astăzi școli fără grădini școlare și încă multe și earăși multe se află și de acelea școli, cari posedă loc de grădina școlară, însă în grădina cresc: spini, polomidă, ori earbă și urzici etc.

Deci Ven. Consistoriu — firesece pre basa datelor — întreabă în cercularul seu:

„Care este cauza, pentru care grădinile școlarelor nu se sporesc?”

La această întrebare răspunul e foarte nefavorabil pentru noi toți, începând chiar dela autoritatea supremă bisericească.

Este știut, ca în regim de dieci de ani s'a interesat foarte tare de grădinile școlari, și a impus comunelor politice a da din locul comunal loc potrivit pentru grădina școlară.

Astfel se nu merg mai departe ci numai la ordinațiunile Nr. 32,488 ex 1872, 20,377 ex 1875 și 20,311 ex 1876, prin care Esc. Sa dl ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică dispune comunelor politice, că dacă nu pot da din locul comunal loc potrivit pentru grădina școlară, să procure un atare loc acomodat.

Venerabilul consistoriu încă a dispus prin o multime de cerculare a se înființa grădina școlară, pre lângă fiecare școală.

Ba precum se vede din Cerc. Nr. 427 Sc. 1876 încă în anul 1857 sub Nr. 74 a ordonat a se înființa grădini de școală în toate comunele noastre bisericesci.

Și cu deosebire prin circ. Nr. 772 Sc. din 1885 23 Mai, se ordonează: ca instruirea în grădinișă și cu deosebire în pomologie (prăsierea, crescerea și oltorea de pomi), începând cu anul viitoriu școlastic în toate scoalele populare să se provadă regulat și sistematic, ca ori care alt obiect obligat de învățământ.

Venerabilul consistoriu a ordonat, ordinul s'a publicat: oficiile competente l'a luat la cunoștință și a trecut la ordinea zilei, ne observându-se vre o urmă de acomodare conform ordinului.

Dacă sunt și azi școli fără grădini școlare, cine e de vină?

1. Învățătorul, căci nu a tribulat a i-se da loc pentru grădina școlară.

2. Preotul, fiind el totodată și director și cap al comunei parohiale, asupra dănsului cade și îngrijirea în locul prim pentru progresul poporului.

3. Comitetul parohial, fiindcă el e corporațiunea, care trebuia să facă pașii necesari, încă cu dieci de ani înainte, pentru a căpăta loc de grădina școlară dela comuna politică.

4. Inspectorul districtual, căci dănsul trebuia să întrevină cu autoritatea sa, și a face toți pașii necesari pentru ca în toate comunele aparținătoare tractului seu să fie grădini școlare.

Și în fine după părerea mea chiar și Ven. consistoriu. Căci nu este de ajuns a se da cerculare dela masa verde, ci trebuie căutat ca să se și executeze.

Dacă Veneratul Cons. încă de mult, se dișe de 10 ani, ar fi luat la răspundere pe toți cei amintiți sub Nr. 1—5 și i ar fi chiar pedepsit pentru neîmplinirea ordinelor, sigur nu ar fi fost pusă de Ven. Consistoriu pentru acum întrebarea: „Care este cauza, pentru care grădinile școlari nu se înmulțesc?”

Astfel părerea mea față de partea primă a punctului I din Cerc. Ven. Consistoriu este, că nu e altă cauza pentru care grădinile școlari nu se înmulțesc, decât singura neinteresare.

Nu mai pași energici ar trebui luați și în timp de un an nu ar mai fi școală fără grădina școlară.

Ear partea a doua: „Pentru ce unii învățători, având pământ pentru grădina de școală, nu-l cultivă pentru instruirea școlarelor în grădinișă?” Aici apoi în adevăr răspunderea în linia primă și aproape totală cade asupra învățătorului.

Acel învățător, care are grădina școlară și nu o cultivă, acela nu e la înălțimea chemării sale și nici nu e demn a fi ceea ce e.

Un atare învățător poate se va escusa, că nu a învățat pomăritul — nu s'a propus, pe când a studiat dănsul — aceasta însă nu poate fi escusă la nici o întâmplare; pomăritul e așa de ușor, încât în câteva oare chiar l'poți învăța. Afară de aceea sunt opuri, cari tractează acest obiect.

Un atare învățător e cel mai mare inamic al seu, e cel mai rău-voitor al seu. Căci unde sunt poamele și legumele cele multe, ce s'ar produce în grădina de pomârît? Unde sunt și paralele, ce le ar putea câștiga prin vinderea de altoi? Și pe lângă acestea unde e timpul cel plăcut, ce l'ar petrece el în grădina școlară între mulțimea de altoi și deosebitele legume și flori? Conversând el cu școlarii sei, prin ce ar contribui foarte mult la iubirea de școală și de învățător din partea școlarilor și la iubirea de lucru.

Dar să nu-și inchipească cineva, că numai singur învățătorul poartă vina față cu acest punct.

Nu e singur, și aici are de ajutor pe dl director școlar — preotul — pe cinstitul școlar — comitetul parochial, — pe On. domn inspector districtual — protopopul.

Nu me duc mai sus, ci stau la acești trei factori, și ție, că dacă unul numai ar fi fost la înălțimea chemării sale, l'ar fi făcut pe învățător ca să cultive grădina școlară.

Deci și față cu partea a doua a punctului prim nu e nici o cauză scusabilă, că un învățător nu-și cultivă grădina de școală, decât în linia primă neglijența din partea sa, ear de altă parte neinteresarea organelor sale superioare — preot, comitet și inspector.

Acest rău se poate delătura foarte ușor.

Venerabilul consistoriu se dispună pe anul viitor cu ocaziunea adunării gen. învățătorești a se propune pomârîtul în o așa măsură; încât fiecare învățător să și câștige atâtea cunoștințe din acest obiect, încât să fie în stare, a-l propune cu succes elevilor, și a-și cultiva grădina școlară conform cerințelor de aci. De aci încolo apoi a se întrebuița cele mai aspre măsuri față cu cei neglijenți. Ori dacă din vina altora nu se poate cultiva grădina școlară, atunci față cu aceia — d. e. preotul, ori com. parochial.

Deci nimic alta nu trebuie pentru delăturarea răului din punctul prim a cerculariului Ven. Consistoriu decât măsuri energice din partea Ven. Cons. și atunci cel mult în doi ani de zile fie care școală va avea grădina de școală cultivată.

Prin măsuri aspre numai se poate da acum avânt acestui ram folositoriu.

Un mijloc spre aceasta ar fi și: a se cere date cu finea fiecărui an școlastic despre câți pomi s'au altoit? Câți s'au dat băieților grațuit? Câți s'au vândut?

Mai departe ar fi consult a se impune: ca fiecare învățător de ocamdată cel puțin 200 pomi să se altoiască pre an.

Ear inspectorilor districtuali a li se da mandat strict, a visita cu deamăruntul grădinile de școală, a se convinge, dacă datele sunt exacte.

Astfel aflu eu de consult a se porucea față cu p. I., privitoriu la grădinile de școală.

Z. Murășan.

Convocare.

Cu convocare la concludul adunării generale din anul trecut, adunarea generală a reun unei învățătorilor români gr. or. din districtul Devei prin aceasta se convoacă în Petroșeni pe zilele dela 2/14—5/17 August a. c. în localitatea, ce se va designa în fața locului.

La aceasta adunare sunt invitați toți membrii reuniunii districtuale, precum și alți p. t. domni iubitori de progres.

Programa:

1. Sâmbătă în 1/13 August seara la 8 oare convenire amicală.

2. Duminică în 2/14 August asistarea membrilor la celebrarea cultului divin în biserică, ce se va designa în fața locului, și imediat deschiderea adunării.

3. Constatarea membrilor prezenți prin birou.

4. Raportul anual al comitetului central despre activitatea sa, care va conține și raportul casarului și al bibliotecariului.

5. Alegerea comisiunilor pentru censurarea raportului, și revisiunea raționinilor.

6. Discușiunea asupra temelor, și cetirea disertațiilor în ordinea stabilită de comitet:

a) computul în ciclul numerilor 1—100, prelegere practică din partea învățătorului Iacob German din Dobra.

b) Două lecțiuni practice din Geografie, școală, comuna, cercul și comitatul din partea învățătorului Ioan Cioran.

c) Industria domestică în raport cu referințele patriei și necesitățile poporului român, din partea învățătorului Georgiu Gila.

d) Care este cauza, pentru care grădinile școlarelor nu se sporesc, și pentru ce unii învățători, având pământ pentru grădina de școală, nu-l cultivă pentru instruirea școlarilor în grădinarit, și

ce măsuri sunt de a se lua, pentru de a se da un avânt mai mare în instruirea acestui ram folositoriu?, elaborat de Nicolau Sânzian învățătoriu diriginte la școala granițarească din Hațeg.

e) Care sunt cauzele, pentru cari absențele elevilor sunt prea numeroase, și prin ce s'ar putea delătura acest inconvenient împedecător în instrucțiunea poporală?, elaborat de Toma Neamț din Dobra.

f) Prelegere practică din învățământul intuitiv despre orologiu ca măsură de timp de Nicolau Sânzian din Hațeg.

g) Disertațiune de Nicolau Sânzian „Despre creșterea copilor.”

7. Raportul comisiunilor esmise.

8. Incassarea tacselor dela membri.

9. Alegerea vice-președintelui, și eventual și a altor membri eșiți din reuniune.

10. Propuneri.

11. Luarea de dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

12. Încheierea.

Acest convocătoriu se va publica în fiecare tract din partea domnilor protopresbiteri concerneați prin cerculariu, împreună cu eventualele schimbări în ceea ce privește locul adunării.

Deva, la 25 Iuliu, 1887.

Ioan Papiu,
pres. reun.

Anunțiu.

Sub-scrisul comitet, constituit pentru arangearea festivităților cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, ce se va ține la 16/28 August a. c., a statorit următorul

Program:

1. Sâmbătă seara în 15/27 August: „Scara de cunoștință” cu musică în grădina „Hermann” (Strada Morii); la cas de ploae în „Pavilonul” de acolo.

2. Duminică seara în 16/28 August: „Concertul reuniunii române de cântări din Sibiu.” în „Pavilonul” din grădina „Hermann.”

3. Luni în 17/29 August la 2 oare d. m.: „Banchet” tot în „Pavilonul” din grădina „Hermann.”

4. Luni seara: „Bal” în sala dela hotelul „Împăratul Romanilor.”

5. Marți în 18/30 August eventual „Excursiuni” în diferite locuri din împrejurii Sibiiului.

Pe când ne luăm voie a notifica aceasta, onoratul public este rugat:

a) ca pentru cartiere să se însușe cel mult până la 10/22 August la dl avocat Ioan Popa în Sibiu, și aceasta cu atât mai vârtos, căci ținându-se aici chiar pe acel timp o expozițiune artistică arangiată de concetățenii sași, însinuărilor ulterioare cu greu se va putea satisface;

b) însinuările pentru „Banchet”, la care cu deosebire se invită și damele, sunt a se face la dl avocat Octavian Rusu în Sibiu, până la 16/28 August adică: Duminică la 12 oare a. m. Însinuările ulterioare nu se primesc, ear la banchet vor putea participa numai persoanele provădute cu bilet;

c) însinuările pentru „Excursiuni” sunt a se face la dl Valeriu Bologa, secretariu al inst. de credit și economii „Albina” în Sibiu, exclusiv până la 17/29 August adică până: Luni la 12 oare a. m. Sibiu, 17/29 Iuliu, 1887.

Dr. I. Moga,
președ.

Dr. R. Roșca,
secret.

Varietăți.

* Maiestatea Sa împăratul și regele s'au îndurat prea grațios a trimite comunei bisericesci gr. or. din Bacamezeu pentru edificarea bisericii, precum și comunei bisericesci gr. or. din Omor câte 100 fl. v. a.

* (Pregătiri pentru primirea împăratului.) Comitetul festivităților din Deva a hotărât ca să invite special membrii representații comitatense și somitățile comitatului, apoi să se facă atente municipiile învecinate, ca să invite toate societățile de pe teritoriul comitatului cu prilejul sosirii Maj. Sale, ear pretorii supremi să organizeze deputațiuni de țărani, cari în portul lor caracteristic să salute pe Majestatea Sa. Pentru ținerea ordinii s'au constituit un sub-comitet sub președința vice-comitetului Barcsai, care va îngriji și pentru iluminat, conductul cu facile etc. Impodobirea stradelor s'au încredințat ingineriului suprem Duca Maj. Sa va veni poate din Cașovia la Deva.

* A. S. prințesa Maria de Wied, mama reginei României, va sosi pe la sfârșitul lunii lui August la Sinaia, și tot pe acel timp se va afla acolo și mama regelui A. S. Iosefina de Hohenzollern.

* (Postal.) În comuna Maniărâu (Magyaros, Comitatul Turda-Arieș) este de a se ocupa un

post de magistru postal, ce e împreună pe lângă depunerea unei cauțiuni de 100 fl. cu o remunerațiune de 150 fl. 40 fl. pașal de cancelarie, 200 fl. pașal de transport.

Cererile se se adreseze până în 25 August a. c. st. n. direcțiunei postale reg. ung. din Sibiu.

* (Expozițiune.) În Craiova se va deschide o expozițiune a cooperătorilor la 15/27 August. Pentru a înlesni participarea și a avea cel mai mare succes s'au făcut o reducere de 50% pentru transportul producățiilor destinate expozițiunii la direcțiunea căilor ferate române, apoi la direcțiunea Lemberg-Cernăuți-Iași. Compania rusă de navigațiune pe Marea-neagră și pe Dunăre încă a acordat o reducere de 50%.

* (Remășițele lui Columb.) Orașul Genua face mari pregătiri pentru serbarea zilei de 400 de ani, de când a descoperit Columb America. Cu aceasta ocaziune se vor transporta și remășițele lui la Genua — locul seu natal, — unde se vor astruca cu mare pompă. Oasele descoperitorului Americii a făcut deja mai multe voiajuri. Îndată după moarte s'au pus spre eternă odihnă cadavrul lui Columb în Valladolid; după 7 ani s'au transportat la Sevilla, la 1536 tot pe aceeași mare, pe care a călătorit, când a descoperit America, s'au dus la Hispaniola, unde s'au pus în catedrala sf. Domingo; de aici la anul 1795 s'au dus la Cuba și s'au pus în catedrala de acolo. Acum — poate pentru totdeauna — se aduc în orașul seu natal.

* (Virtutea militară bulgară.) — În monetăria din Viena se bat acum din nou 30 mii medalii „Virtutea militară” pentru ostirea bulgară, și comanda s'au făcut pe socoteala institutului de credit. Încă la începutul acestui an s'au bătut 60 mii medalii, apoi alte câteva mii și s'au trimis la Sofia, ear o fabrică a avut să efectueze 30 mii decorații de acestea de bronz. Aceste decorații au pe o parte armele prințului Alecsandru precum și numele localităților, unde s'au luptat bulgarii sub comanda lui în războiul bulgaro-serb.

* (O sentință.) — Un tribunal din Londra a condamnat la 2,000 lire sterlinge despăgubiri civile pe un tână englez negustor, din cauză că făgăduise unei d-șoare Hermann c'o ia de soție și nu și-a ținut făgăduiala. Domnișoara cerea 6,000 lire sterlinge.

* (Un nou izvor de petrol.) În comitatul Zala, în apropiere de Peclenitza s'au descoperit un izvor de petrol. Un consorțiu vienez s'au adresat cătră ministrul unguresc pentru a câștiga dreptul de a exploata acest izvor.

* Disertatori din armata germană. După o statistică a statului maior german au fost închiși pentru delict și au disertat în anul 1886 un număr de soldați de 18,000.

* (Aereoliți.) Pe timpul dintre 9 până în 13 August se asteaptă mari căderi de aereoliți. În aceste zile aereoliții se vor putea vedea în număr cu mult mai mare ca de obicei, la cas dacă cerul va fi limpede. Aceștia fac parte din trun cerc meteoric, ce în anumit timp face calea împregiului pământului nostru și ale căru observări se pot urmări până la 830 după Christos. Contrariu torentului fenomenal din Novembre, ce înfățișă în perioade de câte 32 de ani o privește neobicinuită de frumoasă prin frumusețea deosebită a roiului de meteori, torentul fenomenal din August din an în an e supus la mai puține vibrațiuni în numărul meteorologic, și se observă pe întregul pământ deopotrivă.

* (Ploae din senin.) În Argentina s'au vădit un fenomen extraordinar și de tot rar pe la 8 oare seara. Cerul era de tot limpede și stelele scilpiau cu o strălucire viuă. D'odată începură a cădea din când în când picături mari de ploae, și pe ceruri nici măcar un noraș. Aceasta ploae dură mai multe minute. Fenomenul a fost provocat prin o repede scădere a temperaturii vaporilor de apă, pe lângă care a influențat și mișca distanță dela suprafața pământului.

* Șahul Persiei s'au exprimat dorința, că în anul viitoriu, în luna lui Maiu, va cerceta mai toate țările din Europa. Șahul voese ca să cerceteze cu aceasta ocaziune cele mai însemnate stabilimente industriale.

* (Societatea pentru cultivarea pământurilor în România.) „Curierul financiar” scrie: — mai mulți capitaliști franceși, sosiți din Paris în Bucuresci propun d'au fonda o societate pe un capital de 30,000,000 franci pentru cultivarea pământurilor în România.

Din experiențele, ce se fac dilnic, se constată că din lipsă de brațe și de capitaluri, agricultorii nostri nu pot lucra tot pământul de care dispun și

nici introduce vreo ameliorare în cultivarea lui, pentru a produce mai mult și mai bine și a putea lupta cu concurența, ce ne fac alte state, pe piețele consumătoare.

Pentru a combate răul și a introduce și la noi o cultură sistematică, societatea de care vorbim, își propune d'a ara, d'a sêmăna, d'a secera treera și d'a face într'un cuvânt toate lucrările câmpului marilor noștri agricultori, cu ale sale instrumente agricole precum pluguri cu abur, secere, batose, etc. contra unei plăți ce nu va întrece prețul muncii de astăzi și care se va plăti după ridicarea recoltelor.

Unor asemenea societăți, America datorează defrișarea și cultivarea vastelor sale câmpii. Neavând sub ochi planul de campanie al acestei întreprinderi nu putem spune încă ce rezultat ar da în practica lucrurilor și în România.

* Diarul „Soleil” anunță, că o mare mișcare și ferebne domnesc în populația agricolă din Rusia centrală. Se pare, că intenținea populației este ca să emigreze în Siberia. Dacă emigrația se va întâmpla, atunci criza agricolă e inevitabilă.

* (Un mijloc minunat.) Directorul unui teatru la Bruxela a venit la o idee nostimă, spre a face pe damele, care visează teatrele, să nu-și mai fie în cap pălăriile în timpul reprezentațiilor. Într-o zi a pus să se lipească prin teatru afișuri cu următoarele cuvinte: „Damele mai în vârstă au drept să-și păstreze pălăriile.” De atunci nici o damă n'a voit să fie mai în vârstă și au venit la teatru fără pălării. Acest mijloc admirabil nu poate fi recomandat din destul.

Recenziune.

Vârful cu dor, la 29 Iunie, 1887.

(Încheiere.)

Evenimentele cele mai importante vor fi chiarificate — încât va permite inteligența copilului — în mod tot mai întregitor.

În anii ultimi istoria se va propune într'un necs oare-care, să fie bine înțeleasă de elevi astfel, ca dezvoltarea singuratecelor să se exprime, să se afirme după raportul cauzei și al efectului.

Această dezvoltare a metodelui chronologic va corespunde pe deplin planului de învățământ pentru scoalele populare.

Toate aceste sunt bune, dară și se scoală përl măciuca, când te uiți la manualele de istorie, ce le avem scrise pentru învățământul elementar.

Ar fi și timpul suprem, să avem și noi manuale mai de „Doamne ajută.” Dar aceasta să recunoașcem e greu de tot, că pedecile sunt nenumărate și felurite.

Sub număr 8 ni se arată mijloacele de învățământ ale instrucției istorice. Aci se numeră între mijloacele intuitive ale instrucției istorice: caractere istorice, icoanele istorice, monumentele arhitectonice sculpturale precum și facsimile și adnese etc. Trebuie să ne oprim aci și să observăm cu cea mai mare părere de rău, că pe lângă aceea, că avem manuale rele dar apoi mapele istorice lipsesc cu desăvârșire ca mediu intuitiv tipic al învățământului istoric în scoalele populare.

Este trist lucrul, dar adevărat. Sub Nr. 9 se arată forma învățământului istoric, carea nu poate fi decât cea acromatică întregită — mai ales la repetiții și esaminări — prin forma socratică — catechetica.

Sub Nr. 10 se desășură: „Istoria instrucției istorice.” În acest capital, după ce se atinge pe tangentem despre scoalele mănăstirilor din evul mediu, despre umanisti, de reformatori ca Luter, Melancton, de Neander, de Rovelink, care scrieser pe la începutul seculului al 16 cel mai de frunte op al timpului se: „Fasciculus temporum:” pomenesce cu laudă pe Comenius, căci prin acest renumit bărbat al seculului al 17-lea instrucția istoriei capătă avânt mare, esprimându-și dorița, ca în scoalele populare să se propună și istoria universală dela facerea lumii începând până în timpul de față. Din scrierile lui Comenius conchidem, că Comenius s'a nisuit a da materialului istoric un arangement pe baza fundamentului principii pedagogic — luând adevărat în considerare etatea și capabilitatea școlărilor.

În fine, ce se atinge de istoria învățământului istoric la noi, ajunge să aruncăm un ochiu asupra manualelor de istorie și să ne convingem pe deplin, că toate aceste manuale cunoscute — unele mai rele decât altele, — n'au nici o legătură metodică în materialul de a învăța istoria.

Tot ce vom să constatăm aci este, că mânducerea de care ne am ocupat în aceasta dare de seamă, chiar în partea sa teoretică este de un mare folos pentru învățătorul, care propune istoria în scoalele populare chiar și pentru învățătorul mai puțin calificat.

II. În partea practică și-au dat autorii multă osteneală ca atât în privința dispoziției cât și în privința elaborării lor să fie lecțiunile într'adevăr lecțiuni de model.

Pe baza acestor lecțiuni de model chiar și un învățător mai puțin calificat găsece o înlesnire foarte mare la propunerea materialului istoric.

III. Apendicele servesc spre întregirea opului, având de scop d'a înlesni foarte mult instrucțiunea. Apendicele este așa diënd, materialul întregitor, ce trebuie să completeze oare-cum cunoscințele învățătorului. Tot asemenea de mare folos sunt pentru învățător și conspectele despre cele mai importante invențiuni și despre cele mai importante evenimente istorice. Nu i vorbă, ici coloa s'a strecurat și câte o eroare mai în stil, — mai în ceace privesce esactitatea, dar valoarea ei cu toate acestea rămân e nealterată mai cu seamă în partea sa teoretică.

I. D. P.

Loterie

Mercuri în 10 August 1887.

Brünn : 43 20 19 56 44

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 August n. 1887.

	Viena	B.-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	100.45	100.45
Renta ung. de hârtie	87.40	87.45
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.50	150.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	98.—	98.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	115.50	115.50
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.30
Obligațiuni urbariale croato slavonice	—	104.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea țecimei de vin	100.—	100.50
Sorți ungrești cu premii	123.—	123.50
Sorți de regularea Tisei	123.50	123.50
Renta de aur austriacă	112.80	112.50
Sorți de stat dela 1860	136.—	136.25
Acțiuni de bancă austro-ung.	884.—	884.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	287.50	287.—
Acțiuni de credit austr.	281.60	280.90
Serisuri fondare ale institutului „Albina”	—	101.—
Galbin	5.90	5.95
Napoleon	9.96	9.99
100 marce nemțesci	61.65	61.77½
London pe (poliță de trei luni)	125.90	125.95

Nr. 293. [1633] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătorești, dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Iliei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Fureșoara, cu salariu anual de 200 fl. v. a. cuartir, grădina de legumi în mărime de 400□ stângini, și lemne de foc.

2. Almășel, cu salariu de 150 fl. v. a. și 3 stângini lemne pentru foc.

3. Gialăcuta, cu filia Căbești, cu salariu de 150 fl. v. a. cuartir, flosința grădinei dela școală și 3 stângini de lemne.

4. Micănești, cu salariu de 150 fl. v. a. și lemne de foc de ajuns.

5. Têrnava, cu salariu de 150 fl. v. a. cuartir, flosința a două grădini și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste stațiuni își vor așterne suplicele instruite conform legilor în vigoare la sub-semnatul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

M. Iliu, la 24 Iuliu, 1887.

Avram Pecurariu,
protopresbiter.

Nr. 266. [1634] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești vacante dela scoalele române gr. or. în parohiile gr. or. mai în jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Cămpenilor, se escrie concurs cu termin până la 25 August a. c. st. v.

1. În Vidra de sus, un post de învățător cu un salariu anual de 250 fl. v. a. solvit în rate lunare din fond și repartiție, cuartir liber și 4 stângini lemne de foc, din cari să se în călțească și sala de învățământ.

2. În Neagra de jos, un post de învățător cu un salariu de 200 fl. v. a. solvit în rate trei-lunare din repartiție, cuartir liber și lemne de încălțit.

3. În Ponorel, un post de învățător împreunat cu un salariu de 200 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemnele trebuincioase de foc.

4. În Lăpuș, un post de învățător cu salariu de 200 fl. solvit în rate trei-lunare din repartiție și lemne pentru încălțire.

5. În Sohodol, un post de învățător cu salariu de 150 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemne trebuincioase pentru foc.

6. În Poiana, — Peleş și Lazesci, — în fie-care câte un post de învățător cu câte un salariu de 150 fl. solvit în pătrare de an din repartiție și lemnele trebuincioase pentru încălțire.

7. În Certegea și Valea-verde, în fie-care câte un post de învățător cu un salariu de 100 fl. solvit în pătrare de an din repartiție, cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi să-și trimită cererile lor concursuale instruite conform legilor din vigoare până la terminul mai sus indicat la:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor.

Cămpeni, 21 Iuliu, 1887.

Romul Furduiu,
protopr.

Nr. 152. [1630] 3—3

CONCURS.

Se publică pentru ocuparea postului învățătoreșca școala confesională greco-orientală din Erdő-Szent-György.

Emoluminte: 150 fl., una sută cincideci floreni val. austr., plăți în rate lunare; casă și grădina.

Cei ce doresc a concura sunt poștiți în termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român,” una a se înfățișa în fața locului, spre a face cunoscința cu poporul, ear alta a-și așterne concursul seu, privedut cu documentele pofite, oficiului protopresbiteral greco-oriental în Mureș-Oșorheiu.

Dat din împreună înțelesul comitetului parochial respectiv.

Mureș Oșorheiu, 12 Iuliu, 1887.

Parteniu Trombitaş de Bethlen,
protopresbiter.

Nr. 401. [1629] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătorești dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Seliștei, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

1. Alămor, cu salariu anual de 150 fl.

2. Seliște, cu salariu anual de 400 fl., ce se va solvi în rate lunari anticipative. Tot pentru acest salariu alesul învățător va fi obligat a ține și un despățământ la școala de repetiție.

3. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit și lemnele trebuincioase pentru încălțit. Alesul învățătorului va fi obligat a ține Dumineca și sêrbătoarea o strană în biserică și un despățământ la școala de repetiție.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, sunt a se așterne sub semnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Seliște, 13 Iuliu 1887.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Seliștei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Picăturile lui St. Iacob.

Se întrebunțează ca mijloc spre deplină și sigură leucire contra tuturor suferințelor de stomach și de nervi, chiar și contra boalelor, cronice, catar de stomach, slăbire de stomach, colică, junghieri, mistuire ne-regulată, tressaltare, batere de inimă, durere de cap etc. **Picăturile lui Iacob**, destilate conform receptului **peregrinilor monăstirei Actra din 22 de plante de cură radicală din orient**, unde și ați fie-care se întrebunțează cu cel mai mare succes spre cură, stipulă prin compunere la întrebunțarea picăturilor rezultat sigur.

Prețul: 60 cr., o sticlă mare 1 fl. 20 cr. v. a., pe lângă trimitere ori assignațiune. **În toate farmaciile se află.**

Deposit principal: M. Schultz, Hannover, Eschenstrasse 6. [1452] 17—26